

Gemeentelijk monument Terrein huis Nieuw Klingelenburg

Haarstraat nabij nr 14, Tuil, West Betuwe

Monumentnummer: Tuil 08-02

Monumentbeschrijving

Redengevende omschrijving

Kadastraal perceel
HTN05 M 559 t/m 562

Datum van aanwijzing
18 augustus 1998

Datering
14^e eeuw

Object
Terrein huis Nieuwe Klingelenburg; terrein met
fundatieresten

Beschrijving
Terrein met toegangshek en gracht van het voormalige
Huis Tuil of Nieuw Klingelenburg aan de Haarstraat te
Tuil.

Toegangshek, gracht en terrein van het verdwenen
middeleeuwse kasteel Tuil of Nieuw Klingelenburg, dat in
het begin van de 14e eeuw voor het eerst wordt vermeld.
Het werd in de eerste helft van de 18e eeuw afgebroken.
De voormalige slotgracht is nog duidelijk zichtbaar; het voormalige kasteelterrein is thans begroeid met een
sterk verwilderde boomgaard.

Toegangspoort bestaande uit openslaande smeedijzeren hekwerk, gedecoreerd met 'ezelsrug' en goudkleurig
beschilderde bladmotieven aan boven- en onderzijde. Aan weerszijden niet oorspronkelijke, in baksteen
opgetrokken vierkante pijlers waarop niet authentieke, als diamantkoppen vormgegeven beëindiging. Op de
pijlers de opschriften "Nieuw" en "Klingelenberg" (kasteel Neerijnen is het eigenlijke Klingelenburg).

Aanvullende informatie

In 2015 heeft op het terrein een grondradar onderzoek plaatsgevonden. Hierbij zouden mogelijke
funderingsresten zijn vastgesteld (bijlage bij het bestemmingsplan Kern Tuil, herziening Haarstraat 8
(NL.IMRO.0304.BPTuilHaarstraat8-1701).

Graaf Reinald Alliantie

Gelders Archief (<https://www.geldersarchief.nl>)

Gemeentelijk monument Terrein huis Nieuw Klingelenburg

Haarstraat nabij nr 14, Tuil, West Betuwe

Monumentnummer: Tuil 08-02

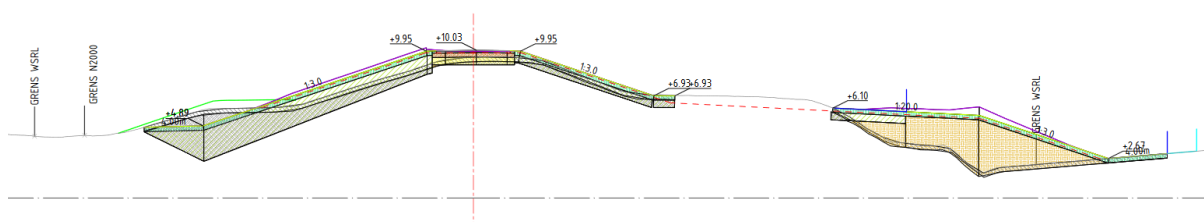
Definitief ontwerp Projectplan Waterwet

Ingreep

De dijk wordt binnenwaarts versterkt. De bestaande watergang ligt ter hoogte van de nieuwe binnenberm. Daarom moet de watergang worden gedempt. Om een raakvlak met het monument zoveel mogelijk te voorkomen, wordt geen nieuwe watergang gegraven. De pipingmaatregelen moeten nog nader uitgewerkt worden.

Profiel ter hoogte van dijkpaal TG215

Effectbeoordeling

De exacte begrenzing van het kasteelterrein is niet bekend. De gemeente West Betuwe heeft op 30 september 2019 per mail laten weten dat de bescherming van het terrein Huis Nieuw Klingelenburg de kadastrale percelen 559, 560, 561 en 562 betreft. Dat is feitelijk het hele lichtgroene gebied op de afbeelding hierboven, met een oppervlakte van bijna 2 hectare. De omvang van het daadwerkelijke kasteelterrein is naar verwachting kleiner.

Het ruimtebeslag van de nieuwe dijk blijft buiten de omgrachting van het kasteelterrein. Omdat er geen nieuwe watergang meer wordt gegraven, wordt de herkenbaarheid van het omgrachte terrein niet verder

Gemeentelijk monument Terrein huis Nieuw Klingelenburg

Haarstraat nabij nr 14, Tuil, West Betuwe

Monumentnummer: Tuil 08-02

aangetast, en wordt het effect op de landschappelijke waarde van het omgrachte kasteelterrein als neutraal beoordeeld.

Bij het archeologisch booronderzoek langs de dijk zijn ter hoogte van de als monument beschermde percelen archeologische indicatoren aangetroffen in de vorm van aardewerk en fosfaatvlekken op een diepte van 110 cm beneden maaiveld. Het aardewerk kan gedateerd worden in de 16e of 17e eeuw. Op basis van de boringen is vastgesteld dat de geroerde bovengrond een dikte heeft van 40 tot 200 cm. De maaiveldophoging in het kader van de aan te leggen binnenberm is het grootst ter hoogte van de te dempen watergang, buiten de als monument beschermde kadastrale percelen. De overlap van de te realiseren binnenberm met de betreffende percelen bedraagt tussen de 2 en 5 meter. Het maaiveld wordt hier minder dan een meter verhoogd. Het effect van de maaiveldverhoging op de archeologische resten wordt daarom als neutraal beoordeeld.

Om piping tegen te gaan is in de gracht rond het kasteelterrein Nieuw Klingelenburg bij hoogwater een minimaal waterpeil van 2,6 meter boven NAP (0,5 meter beneden maaiveld) nodig. Om dat te bewerkstelligen wordt een stuwkje of een vaste drempel aangebracht in het smalle gedeelte van de gracht, vóór de aansluiting op de watergang langs de Haarstraat. Wanneer blijkt dat de waterbodem in het smalle gedeelte van de gracht hoger is dan 2,6 meter boven NAP, is de aanleg van een drempel of stuw niet nodig. Dit moet nog worden ingemeten.

Mitigerende maatregelen en advies

Aandachtspunten:

- Wat is de hoogte van de waterbodem?
- Wat is het huidige waterpeil in de gracht?
- Wat is de impact van een stuw op de landschappelijke waarde van het omgrachte kasteelterrein?
- Wat is impact van de aanleg van een stuw of vaste drempel op de integriteit van de archeologische resten van het kasteelterrein? Mitigerende maatregelen?
- Bij bodemroerende ingrepen dieper dan 40 cm beneden maaiveld is mogelijk nader archeologisch onderzoek noodzakelijk.